

Vážený návštěvníku!

Vítáme tě na putovní výstavě *Století 1918–2018 v Olomouckém kraji*, která sestává celkem z osmnácti velkoformátových panelů a pojednává o historickém vývoji, významných osobnostech i současnosti Olomouckého kraje, Olomouce i jednotlivých regionů.

Projdi se výstavou a doplň do pracovního listu správné odpovědi.

Hledej vždy textový panel se stejným číslem a nadpisem – pomůže ti s řešením!

1. Olomoucký kraj v proměnách času:

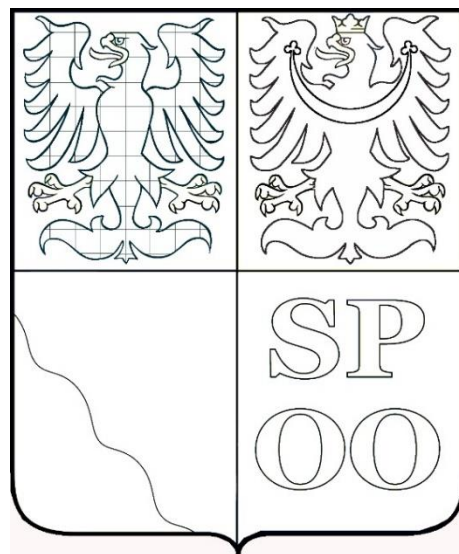
Olomoucký kraj má na severu 104 km dlouhou hranici s Polskem, na východě sousedí s Moravskoslezským krajem, na jihu a na západě s krajem Pardubickým.

2. **Krajská metropole:** Po vzniku Československa, v prosinci 1918, bylo na základě návrhu starosty Richarda Fischera připojeno k centru města Olomouce obcí. V roce 1921 měla Olomouc díky tomu 57 206 obyvatel.

3. **Olomoucko:** Olomoucký heraldik Jiří Louda se podílel i na návrhu znaku Olomouckého kraje.

Zkontroluj náčrt v pracovním listu se skutečným znakem a objevíš, že v každém poli (čtvrti) je jedna chyba. Zkus je najít a opravit.

Písmena v pravém dolním poli představují zkratku latinského nápisu *Senatus populus que Olomucensis*, což znamená *Senát (sněm) a lid olomoucký*.

4. **Přerovsko:** Jak se jmenuje přerovský rodák (1917–1971) – básník, textař, hudebník, výtvarník a dramatik? Jeho texty jsou dodnes „živé“ díky zhudebnění a nazpívání mnoha zpěváky.

5. **Prostějovsko:** K nejvýznamnějším památkám Prostějovska patří v Plumlově, Prostějově, Čechách pod Kosířem a Brodku u Prostějova.

6. **Šumpersko:** „Proč ty podšálky nevracej...?“ Slavná scéna s „podšálky“ z filmu *Účastníci zájezdu*. Který šumperský rodák, herec a divadelník a filmový režisér (např. filmy *Díra u Hanušovic*, *Kvarteto*) ztvárnil postavu řidiče autobusu Karla?

7. **Jesenicko:** Jaká národnost převládala na Jesenicku při vyhlášení ČSR v roce 1918?

8. **Proměny společnosti:** Prvním rektorem Univerzity Palackého v Olomouci po převratu 1989 se stal, literární vědec, překladatel, amerikanista a jeden z nejvýraznějších symbolů návratu k zásadám lidské slušnosti a demokracie.

9. **Politický život:** Režiséru, dramatikovi a publicistovi byla v období normalizace z politických důvodů zakázána umělecká činnost, musel proto psát a publikovat pouze pod pseudonymem. Přesto organizoval tzv. bytové divadlo a spolu s olomouckým hudebníkem Richardem Pogodou vytvořil a realizoval mnoho muzikálů a divadelních her. V letech 1998 až 2005 byl ministrem kultury ČR.
10. **Věda a výzkum:** Otto Wichterle, světově proslulý český vědec a vynálezce, rodák z, je znám především svým vynálezem kontaktních gelových čoček, na kterém pracoval od roku 1952 do 1961. Mimo to se podílel například na objevu umělého polyamidového vlákna – silonu.
11. **Kultura a umění:** Svatý Kopeček u Olomouce je rodištěm malíře, grafika a vysokoškolského pedagoga, autora návrhu nové podoby radničního orloje v Olomouci. V jeho díle převládá kresba inspirovaná lidovými tradicemi a přírodou.
12. **Hospodářství a podnikání:** Na jaké produkty se zaměřoval potravinářský průmysl v Olomouci?
13. **Školství a vzdělanost:** V roce 1573 v Olomouci vznikla univerzita. Císař František Josef I. univerzitu roku 1860 dekretem zrušil, v Olomouci zůstala kromě univerzitní knihovny pouze samostatná teologická fakulta. K obnovení univerzity došlo 21. 2. 1946 pod názvem
14. **Duchovní život:** Katolický kněz Matěj Pavlík se v době tzv. snažil o zajištění převozu ukryvaných výsadkářů z krypty pravoslavného kostela sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze na bezpečnější místo. Za tuto činnost byl gestapem zastřelen.
15. **Sport a tělesná kultura:** Slavný fotbalista, olomoucký rodák, Karel Pešek přezdívaný Káďa, hrál v letech 1913–1923 za Spartu a úspěšně reprezentoval na mistrovstvích Evropy. Ve stejné době se stejně úspěšně zabýval i dalším sportem. Jakým?
16. **Kultura a společenský život současnosti:** Na kterém hradě Olomouckého kraje probíhá každoroční setkání mistrů kovářského řemesla Hefaiston?
17. **Sport v současnosti:** Vyber si jednoho z uvedených sportovců/sportovkyň na výstavním panelu a napiš si, co tě na něm zaujalo:
18. **Nehmotné kulturní dědictví:** Odborným garantem pečujícím o nehmotné kulturní dědictví na území Olomouckého kraje je Regionální pracoviště pro tradiční kulturu. Při které instituci bylo toto specializované pracoviště zřízeno?